

30. Az anyagvizsgálat jelzetezésére a .017 korlátozottan közös alosztás a 66/68 egész területére értelemszerűen alkalmazható.

OMK szakozó csoportja

- x - x - x -

AZ ÉPÍTŐIPARI VÁLLALATI KÖNYVTÁRAK ADATSZOLGÁLTATÁSÁRÓL.

1957-ben a Művelődésügyi Minisztérium az OMK segítségével statisztikai adatfelmérést végzett a műszaki termelési könyvtárhálózatba tartozó ipari tárcák szakkönyvtárainak helyzetéről. Ha ebből kiragadjuk az építésügy területére vonatkozó mutatószámokat, és csak az ide tartozó vállalatok területére szűkítjük le vizsgálódásunkat, több olyan megdöbbentő adatra bukkanunk, melyek ismerete nem lehet hasznosítatlan más ipari tárcák számára sem. A legszembetűnőbb, amiről a statisztikai adatok árulkodnak, a tárcához tartozó vidéki üzemi könyvtárak hátrányos helyzete. E vállalatok egy részében még könyvtár sincs, de a meglévő könyvtárak zöme is vagy társadalmi, vagy legjobb esetben mellékfoglalkozású könyvtárosi munkaerőkkel rendelkezik. 71 vidéki üzemi könyvtár közül kettőben dolgozik főfoglalkozású könyvtáros, 19 vállalatnál mellékfoglalkozású, míg a többi vállalatnál társadalmi munkában látják el a könyvtári teendőket. Mindez azt jelenti, hogy kielégítő színvonalú szakkönyvtári tevékenységről e vállalatok esetében még beszélni sem lehet. A könyvtáros-káderhiány, az alacsony színvonalú könyvtári munka rovására kell írni, hogy még a beszolgáltatott statisztikai adatok sem teljességgel megbízhatóak. Gyakran találkoztunk valószínűtlenül magas számokkal, ami egyfelől arra enged következtetni, hogy egyes esetekben az úrlapot kitöltő helyi szervek igyekeztek a való helyzet ideálisabb színben való feltüntetésére. A valószínűtlennek tűnő adatszolgáltatás másik és általánosabban előforduló oka a helyi nem könyvtáros munkaerők szakmai képzetlenségéből adódó terminológiai zűrzavar, ahogy az adatszolgáltatás közben az alapvető könyvtári fogalmakat összezevarták. Így igen sok esetben összece-

rélték a könyvtári egység s a kölcsönzések száma rovatokat. Sok esetben úgy jártak el, hogy az egyik adatot beírták a másik rovatba is és a kettő összegét írták be a forgalom rovatba. Így születhetnek szembetűnő aránytalanságok a forgalom és az állomány adatai között. Több könyvtár a forgalomra vonatkozó adatokat egyáltalán nem is közölte. Sajnos, ez még főfoglalkozású könyvtárosok esetében is előfordult /és nem is csak vidéken/.

A bajok forrása az építőipar területén kettős eredetű. Egyrészt a vállalatok, helyi szervek pénzügyi érdektelensége a könyvtárüggyel szemben, másrészt az építőipar jellegéből adódó azon tény, hogy a vállalatok mozgó telephellyel dolgoznak, és a könyvtár, vagy a könyvtár egy részlegének állandó mozgatása technikai nehézségekbe ütközik, megfelelő könyvtári apparátust igényel. Ennek a megfelelően a megoldásnak is ezen a két problémán kell segítenie s mindkettő igen nehéz feladat. A Művelődésügyi Miniszter 103/1958/MK 2/MM számú, a műszaki termelési könyvtárhálózat létrehozásáról rendelkező utasítása komoly lépést jelent az egyes ipari tárcákhoz tartozó vállalati szakkönyvtárak szervezeti összefogására, munkájuk koordinálására, korszerű színvonalon tartására, egyszóval az egész magyar műszaki könyvtárügy fejlődésére. Ezzel azonban még csak a hálózati munka szervezetét, formáit határoztuk meg, a feladat érdemi része még hátra van. Mindenek előtt meg kell találni a megoldást arra, hogy a vállalatok pénzügyileg tegyék lehetővé kis vállalatok esetében legalább egy mellékfoglalkozású, közepes és nagyobb vállalatoknál pedig egy főfoglalkozású könyvtári munkaerő beállítását. Ez elengedhetetlen és legfőbb előfeltétele az eredményes további munkának, annak, hogy a létrehozott formát tartalommal tölthessük meg. Ha ezt a kérdést meg tudjuk oldani, akkor foghatunk hozzá érdemileg tulajdonképpen feladatunk elvégzéséhez, a szakkönyvtári és dokumentációs munkamódszerek terjesztéséhez, színvonalának emeléséhez. Véleményem szerint ez a legfőbb tanulsága az OMK által begyűjtött adatszolgáltatásnak.

Bagi János

- x - x - x -